

POSTANOWIENIE

Dnia 18 listopada 2014 r.

Sąd Rejonowy w Słupsku w XIV Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSR Marcin Machnik

Protokolant: prot. sąd. P. K.

Przy udziale Prokuratora: Bogumiły Okoniewskiej

po rozpoznaniu na posiedzeniu

w sprawie z oskarżenia oskarżyciela posiłkowego subsydiarnego Stowarzyszenia (...) w W.

przeciwko J. G. i R. R.

oskarżonym o czyny z art. 116 ust. 1 i z art. 119 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

postanawia:

1. na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. umorzyć postępowanie przeciwko oskarżonym J. G. i R. R. o czyny z art. 116 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych;
2. na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 i 9 k.p.k. umorzyć postępowanie przeciwko oskarżonym J. G. i R. R. o czyny z art. 119 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych;
3. na podstawie art. 632 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 640 k.p.k. kosztami postępowania obciążyć oskarżyciela posiłkowego subsydiarnego.

UZASADNIENIE

Oskarżyciel posiłkowy subsydiarny Stowarzyszenie (...) w W. wniósł akt oskarżenia przeciwko oskarżonym J. G. i R. R. zarzucając im popełnienie czynów określonych w art. 116 ust. 1 oraz w art. 119 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych w ten sposób, że „będąc odpowiednio dyrektorem Miejsko Gminnego Ośrodka (...) w M. oraz Burmistrzem Miasta M. rozpowszechniali w M. w okresie od lipca 2012 r. do 7 maja 2013 r. bez wymaganego uprawnienia, tj. zezwolenia udzielonego przez Stowarzyszenie (...) w W. cudze utwory muzyczne i słowno – muzyczne w postaci publicznych wykonań, a także odtworzeń podczas organizowanych na terenie miasta i gminy M. imprez kulturalnych przez Miejsko Gminny Ośrodek (...) oraz Gminę M.” (art. 116 ust. 1 ustawy) oraz w ten sposób, że „będąc odpowiednio dyrektorem Miejsko Gminnego Ośrodka (...) w M. oraz Burmistrzem Miasta M. w okresie od 17 listopada 2011 r. do 7 maja 2013 r. utrudniali wykonanie przez Stowarzyszenie (...) w W. prawa do kontroli poprzez nie udzielenie Stowarzyszeniu (...) informacji oraz nie przedłożenie dokumentów mających istotne znaczenie dla określenia wysokości wynagrodzenia z tytułu rozpowszechniania utworów w sposób opisany w pkt 1” (art. 119 ustawy).

Analiza treści zarzutów postawionych oskarżonym prowadzi do wniosku, że z jednej strony oba te czyny nie zawierają znamion czynu zabronionego, z drugiej zaś brak jest skargi uprawnionego oskarżyciela w odniesieniu do części znamion czynu określonego w art. 119 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

Zgodnie z art. 116 ust. 1 ustawy odpowiedzialności karnej podlega ten tylko, kto bez uprawnienia albo wbrew jego warunkom rozpowszechnia cudzy utwór w wersji oryginalnej albo w postaci opracowania, artystyczne wykonanie, fonogram, wideogram lub nadanie.

Na tym etapie postępowania, nie dokonując oceny dowodów, należy jednak stwierdzić, że zarzut popełnienia czynu z art. 116 ust. 1 ustawy nie znajduje oparcia w zgromadzonym materiale dowodowym. Jakkolwiek oskarżyciel subsydiarny przedłożył dokumentację dotyczącą okoliczności i zakresu współpracy z Miejsko – Gminnym Ośrodkiem (...) oraz Urzędem Miasta, to jednak nie sposób zauważyć, że nie może stanowić ona dowodu, że doszło do popełnienia przestępstwa określonego w art. 116 ust. 1 ustawy. Wniosek taki wypływa z treści zeznań przesłuchanych w sprawie świadków oraz z zebranych w sprawie dokumentów. O ile materiał dowodowy nie wskazuje w ogóle na kwestię ewentualnego sprawstwa R. R., skoro po wypowiedzeniu umowy ze Stowarzyszeniem (...) wszelkie kwestie związane z tą problematyką zostały przekazane do Miejsko – Gminnego Ośrodka (...) w M., o tyle również w przypadku oskarżonego J. G. nie sposób mówić o popełnieniu przestępstwa z art. 116 ust. 1 ustawy. Jakkolwiek mowa była o pewnych błędach, to jednak, jak wynika z dalszego toku sprawy, strony rozwiązywały sporne kwestie poprzez zawarcie ugody i kolejnej umowy licencyjnej, a zatem nie można zasadnie twierdzić, by po stronie oskarżonego doszło do realizacji strony podmiotowej czynu określonego w art. 116 ust. 1 ustawy. Wprawdzie czyn określony w art. 116 ust. 1 ustawy może być popełniony również nieumyślnie (art. 116 ust. 4), jednak w świetle zgromadzonego materiału dowodowego nie sposób twierdzić, by doszło do wypełnienia jego znamion także nieumyślnie, także oskarżyciel publiczny jak i posiłkowy subsydiarny powołali się na kwalifikację prawną czynu z art. 116 ust. 1 ustawy wykluczającą nieumyślność.

Za przestępstwo określone w art. 119 ustawy odpowiada ten tylko, kto uniemożliwia lub utrudnia wykonywanie prawa do kontroli korzystania z utworu, artystycznego wykonania, fonogramu lub wideogramu albo odmawia udzielenia informacji przewidzianych w art. 47.

Przepis ten penalizuje zatem dwie odrębne sytuacje. W pierwszym przypadku mowa jest o uniemożliwieniu lub utrudnieniu wykonywania prawa do kontroli, w drugim mowa jest wyłącznie o odmowie udzielenia informacji przewidzianych w art. 47 ustawy, który stanowi, że jeżeli wynagrodzenie twórcy zależy od wysokości wpływów z korzystania z utworu, twórca ma prawo do otrzymania informacji i wglądu w niezbędnym zakresie do dokumentacji mającej istotne znaczenie dla określenia wysokości tego wynagrodzenia.

Na tym etapie postępowania, również nie dokonując oceny dowodów, a jedynie dokonując analizy językowej zarzutu i sentencji postanowień w przedmiocie umorzenia postępowania należy w pierwszej kolejności zauważyć, że opis czynu z art. 119 ustawy zawarty w akcie oskarżenia wykracza poza granice czynu będącego przedmiotem postępowania przygotowawczego. Nie zachowano zatem tożsamości czynu, którego dotyczyły decyzje kończące postępowanie przygotowawcze, a którego popełnienie zarzuca się oskarżonym.

Wniosek taki jest oczywisty, albowiem prokurator dwukrotnie umorzył postępowanie w sprawie „utrudniania prawa do kontroli przez osoby reprezentujące M. i Gminę M. oraz Miejsko – Gminny Ośrodek (...) w M. w okresie od 17 listopada 2011 r. do 07 maja 2013 r. poprzez udzielenie Stowarzyszeniu (...) określonych informacji, to jest o czyn z art. 119 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych”. Tymczasem oskarżyciel posiłkowy subsydiarny zarzucił oskarżonym popełnienie czynu z art. 119 ustawy w ten sposób, że „będąc odpowiednio dyrektorem Miejsko Gminnego Ośrodka (...) w M. oraz Burmistrzem Miasta M. w okresie od 17 listopada 2011 r. do 7 maja 2013 r. utrudniali wykonanie przez Stowarzyszenie (...) w W. prawa do kontroli poprzez nie udzielenie Stowarzyszeniu (...) informacji oraz nie przedłożenie dokumentów mających istotne znaczenie dla określenia wysokości wynagrodzenia z tytułu rozpowszechniania utworów w sposób opisany w pkt 1” (tj. w pkt I aktu oskarżenia). Konstrukcja czynu określonego w art. 119 ustawy wskazuje, że penalizuje on dwa odrębne stany faktyczne, gdyż uniemożliwienie lub utrudnienie wykonywania prawa do kontroli rozdzielono spójnikiem „albo”, tj. alternatywą rozłączną od odmowy udzielenia informacji, o których mowa w art. 47 ustawy. W niniejszej sprawie prokurator prowadził oraz umorzył postępowanie w sprawie o utrudnianie prawa do kontroli przez udzielenie określonych informacji, tymczasem oskarżyciel zarzucił również sposób działania polegający na nieprzedłożeniu dokumentów mających istotne znaczenie dla określenia wysokości wynagrodzenia z tytułu rozpowszechniania utworów, co ewidentnie prowadzi do wniosku, że chodzi o drugi z opisanych stanów faktycznych, tj., odmowę udzielenia informacji, o których mowa w art. 47 ustawy. W tym zakresie nie została zachowana procedura wynikająca z art. 330 k.p.k., skoro postępowanie nie dotyczyło czynu opisanego tak,

jak wskazano to w subsydiarnym akcie oskarżenia, a zatem wniesienie przez oskarżyciela posiłkowego subsydiarnego aktu oskarżenia w takim kształcie było niedopuszczalne.

Odnosząc się zaś do istoty czynu z art. 119 ustawy, to również nie dokonując oceny materiału dowodowego wystarczy dokonać subsumcji wskazanej normy prawnej do tegoż stanu faktycznego, z którego nie wynika w żadnej mierze, by oskarżeni utrudniali prawo do kontroli w okresie od 17 listopada 2011 r. do 7 maja 2013 r. poprzez udzielenie okresowych informacji. Słusznie prokurator zauważył, że w istocie oskarżyciel zażądał „udostępnienia do wglądu dokumentacji”, jednak analiza językowa i logiczna tego zdania bynajmniej nie wskazuje, że udostępnienie do wglądu polegać miało na przesłaniu stosownej dokumentacji oskarżycielowi, jak miało to wynikać z treści uzasadnienia aktu oskarżenia, a brak jest podstaw do przyjęcia, że udostępnienie żądanej dokumentacji do wglądu, jak żądał sam oskarżyciel, stanowiłoby uniemożliwienie bądź utrudnienie kontroli. Również nie ma podstaw do przyjęcia, że oskarżeni odmówili udzielenia informacji określonych w art. 47 ustawy, a tylko takie zachowanie, dotyczące wyłącznie informacji określonych w art. 47 ustawy, dokonane w sposób umyślny, mogłoby oznaczać realizację znamion czynu z art. 119 ustawy.

W świetle powyższego należy więc stwierdzić, że w niniejszej sprawie zaistniały negatywne przesłanki procesowa w postaci braku znamion czynów zabronionych oraz braku skargi uprawnionego oskarżyciela, uzasadniające umorzenie postępowania.

O kosztach postępowania orzeczono, w związku z takim rozstrzygnięciem, w oparciu o art. 632 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 640 k.p.k.